

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Cselekvési program — mindannyiunknak

Politikánk töretlen folytatásának gazdasági feltételeit formálta ki, két tervidőszak legfontosabb jellemzőit, s az 1976. évi terv és állami költségvetés fő irányait határozta meg a párt Központi Bizottsága november 26—27-i ülése. Azaz: gazdasági életünk fontos csomópontjait — az elért eredményeket, s a teendőket — világította meg a KB tíz esztendőre kiterjedően. Az ülésről szombaton kiadott közlemény joggal állapítja meg, hogy a szocialista építőmunka eredményei a negyedik ötéves terv időszakában számottevően gyarapodtak. Ez megfelelő alapot teremt ahhoz, hogy a kedvezőtlen világgazdasági változások ellenére is, társadalmi céljainkkal összhangban, tervszerűen folytassuk népgazdaságunk fejlesztését.

Mérleget készített és cselekvési programot adott a Központi Bizottság. A negyedik ötéves terv teljesítését értékelve leszögezte: „Az elmúlt öt évben a gazdasági építés a párt politikai céljaival összhangban sikeresen előrehaladt; népünk erőfeszítései a szocializmus anyagi-műszaki bázisának szélesítésére eredményesek voltak. Fejlődött és erősödött a szocialista tervezőgazdálkodás, az előirányzatok többsége a korábbinál nagyobb tervszerűséggel valósul meg. Az 1971—1975. években a népgazdaság fejlődésének iránya megcélzott az ötéves terv célkitűzéseinek, a gazdasági növekedés mértéke pedig meghaladta a tervezettet.”

A jövőért érzett felelősségtől vezettetve, az eddigi gazdaságpolitikát folytatva, a Központi Bizottság úgy határozott, hogy a népgazdaság ötödik ötéves tervének fő előirányzatai igazodjanak a gazdasági élet bel- és külföldi realitásaihoz, azaz, viszonylag szerény, de biztos haladást tegyenek lehetővé. Szembe kell néznünk ugyanis azzal a ténnyel, hogy a külgazdasági feltételek számunkra kedvezőtlen irányzatú tartósnak bizonyulnak. Egyrészt mérsékelni szükséges — majd fokozatosan felszámolni — az egyensúlyhiányt, másrészt kialakítani azokat a fejlesztési irányokat és szerkezeti változásokat, melyek lehetővé teszik a munka társadalmi hatékonyságának mainál gyorsabb javítását.

Ennek alapfeltétele, hogy célratörőbb, koncentráltabb, s ezzel differenciáltabb legyen a következő években a fejlesztési tevékenység. Ami nemcsak az új beruházások népgazdasági szükségletek szerinti szigorú rangsorolását követeli meg, hanem azt szintén, hogy a meglévő állászerkezetet hatékonyabban működtessék. Indokoltan húzza alá a Központi Bizottság ülésekor kiadott közlemény, hogy minden területen a mainál nagyobb figyelmet kell szentelni a tartalékok feltárásának, a szervezésnek, a vezetés tökéletességének, mert a nehezebb gazdasági feltételek közepette csakis ezen a módon tudunk megteremteni a folyamatos és nagyobb zavaroktól mentes építőmunka bővülő alapját, az új követelményeket túllelő kereteket.

Az ötödik ötéves terv fő előirányzatai a stabilitást, a minden tekintetben biztosított előrelépést tartják szem előtt. Erre utal a többi között, hogy a nemzeti jövedelem tervezett 30—32 százalékos növekedése mellett a fogyasztás és a felhasználás együttesen ennél kisebb mértékben, 23—25 százalékkal emelkedhet. Rendkívül fontos teendő, hogy a termelés bővítésében a termelékenység javulására alapozódjunk. Az ipari, termelési 33—35, a mezőgazdasági termelési 16—18 százalékos növekedése mindenütt és mindenre nehéz, felelősségteljes feladatokat ró, s annak feloldására nem lehet valamennyi népgazdasági területen azonos ütemben előrehaladni, mert ehhez sem pénzbeli, sem más erőforrásaink nem elegendőek.

Az ötödik ötéves terv, valamint az 1976. évi népgazdasági terv és állami költségvetés fő előirányzatai, melyeket elfogadott a Központi Bizottság, azt mutatják: *tervszerű, arányos fejlődésre törekszünk a következő esztendőben, még azon az áron is, hogy a legfőbb területeken a haladás léptéke nem haladhatja meg a negyedik ötéves tervben elértet.* Lehet, akadnak, akik előlött értetlenkednek, mert nemcsak arról felelősek meg, hogy a világ sok fejlett országa súlyos gazdasági nehézségekkel küzd, s korábban ismeretlen mértékű inflációval kénytelen szembenézni, hanem arról is, hogy egyenletes ütemű és időarányos gazdasági fejlődés nem képzelhető el irreális célok kitűzésével. Azaz, valós célokat határozhat csak meg az ötéves terv és a jövő évi népgazdasági terv — akár a nemzeti jövedelem termelésében, akár az évi realjövedelmek, realbérek alakulásában, a lakásépítés 420—440 ezres darabszámában, az évenkénti nyugdíjkiegészítések felemelésében, a bölcsődei óvodai dolgozók bőrnövelésében —, s bár ezek a célok hatékonyabb munkával túlhaladhatók, a hangsúly mégis eléréstükre jut. Nagy hiba lenne ugyanis mellőzni azt az alapfeltételt — melyet a Központi Bizottság ülése kiemelt —, hogy a népgazdaság növekedésének útja, s vele az életszínvonal emelése a jövőben elsősorban és meghatározó mértékben a munka társadalmi hatékonyságától, a termelékenység javulásától, a gazdaságos termékszerkezet kialakításának meggyorsításától, a termékek világgazdasági versenyképességétől függ.

Erőfeszítéseink ebben az irányban nagy támaszt találnak a KGST-országok együttműködésében, a bővülő kölcsönös kapcsolatokban. Mégis, céljaink elérése, a folyamatos haladás biztosítása — s nem pusztán gazdasági, hanem vele szoros összefüggésben társadalmi értelemben is — döntő módon saját igyekezetünk, célratörő cselekvésünk következménye lehet csak. A Központi Bizottság ülése joggal mutatott rá azokra a hatalmas forrásokra, amelyek a dolgozó tömegek aktivitása, a feltett szocialista társadalom építése céljaival, gondjaival való azonosulása hoz létre, s amelyeket értő módon kell az ötödik ötéves terv, s elsőként a jövő évi népgazdasági program megvalósítása érdekében, valamennyiünk javára felhasználni. S ezért bátran leírhatjuk: a haladás záloga mindannyiunk közös erőfeszítése, a szorgos, a gondoktól vissza nem riadó hétköznapi munka.

Gustáv Husák hazaérkezett Moszkvából

A csehszlovák párt- és kormányküldöttség, amely Gustáv Husáknak, a CSKP Központi Bizottsága főtájtáknak, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnökének vezetésével hivatalos baráti látogatást tett a Szovjetunióban, tegnap hazaérkezett Prágába.

Arafat elutazott Budapestről

Tegnap, szombaton elutazott Budapestről a Palesztinai Felszabadítási Szervezet küldöttsége, amely Jasszer Arafat vezetésével rövid látogatást tett hazánkban. A küldöttség búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Gyenes András, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára és dr. Berecz János, a KB külügyi osztályának vezetője.

KGST-bizottsági tanácskozás

A statisztikai tevékenység további fejlesztésének feladatait vitatják meg Moszkvában a KGST keretében. A KGST Statisztikai Állandó Bizottsága megkezdte 26. ülését.

Az ülésen Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, Mongólia, a Német Demokratikus Köztársaság, Románia és a Szovjetunió, valamint Jugoszlávia küldöttsége vesz részt. Megfigyelői minőségben jelen vannak az ülésen a Vietnami Demokratikus Köztársaság képviselői is.

Megvitatják a statisztikai információk automatizációs feldolgozásának kérdését, valamint az állami statisztikák automatizált rendszerének megteremtését.

Losonczi Pál hazaérkezett Tunéziából

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és kísérete tunéziai látogatásának utolsó napján, szombaton délelőtt vidékre indult. Újra elkísérte Habib Satti, a Tunéziai Köztársaság külügyminisztere. Az Elnöki Tanács elnöke Bizertában koszorút helyezett el a függetlenségi harcok mártírjainak emlékművén, majd Menzel Burgiba városán áthaladva az El-Fuladz-i vasútba látogatott el. Az üzem megtekintése után vendéglátóitól búcsúzva az Elnöki Tanács elnöke további sike-

reket kívánt a vasúti dolgozóinak munkájukhoz. Habib Satti külügyminiszter délelőtti ebédet adott Losonczi Pál tiszteletére. Szombaton délután a Karthágó Palotában Losonczi Pál és Habib Burgiba közötti megbeszéléssel befejeződtek a magyar-tunéziai tárgyalások.

A tárgyalásokról közös közleményt hoztak nyilvánosságra, a közleményt lapunk 2. oldalán ismertetjük. Az Elnöki Tanács elnöke délután Tunisz Karthágó nemzetközi repülőteréről

viasszaufazott Budapestre. Az Elnöki Tanács elnöke a tunéziai elnök társaságában érkezett a repülőterre, ahol búcsúztatására megjelentek a kormány tagjai és tunéziai vezető személyiségek, valamint a diplomáciai testület képviselői. Losonczi Pált ünnepelesen, katonai tiszteletadással búcsúztatták, miközben felcsendült a két ország himnusza, s 21 tüzérségi díszlövés dördült el.

Losonczi Pál és kísérete szombaton este hazaérkezett Budapestre.

Több férőhelyre van szükség a városi óvodákban

Több mint kétezer helyre örvendetesen javult az utóbbi években Csongrád megye óvodai ellátottsága. A 18 ezer óvodáskorú gyerekből 14 ezer elhelyezését sikerült biztosítani, az óvodáskorúak közel 90 százalékát. Mégsem lehet lépést tartani az igényekkel, a termek zsúfoltak, s az idei tanévben Csongrád megye városaiiban másfél ezer kérelmet kellett elutasítani. Egyáltalán nincs óvoda Magyarországon, Fejgyón, Dőcs és Domaszéken. A negyedik ötéves tervben a tervezettnél több mint két és félszeres fejlesztést sikerült megvalósítani, s mintegy 30 százalékat társadalmi összefogással. Egyelőre kevés az óvónő, a tavalyi 768-ból is 108 képzés nélküli volt. A növekvő igények miatt ideén Szegeden is megszervezték az óvónői szakközépiskolai osztályt.

A közelmúltban tárgyalta a megyei tanács végrehajtó bizottsága államoktatásunk helyzetét, s az óvodák fejlesztésének feladatait köztársasági és városi férőhelyek számának növelését szabta meg. Ugyanakkor leszögezték, több jelentkezőt kell felvenni a köz- és felsőfokú intézményekbe, s az iskolai korbba lépő gyerekeknek általánosságban teszik az egyéves előkészítő foglalkozásokat.

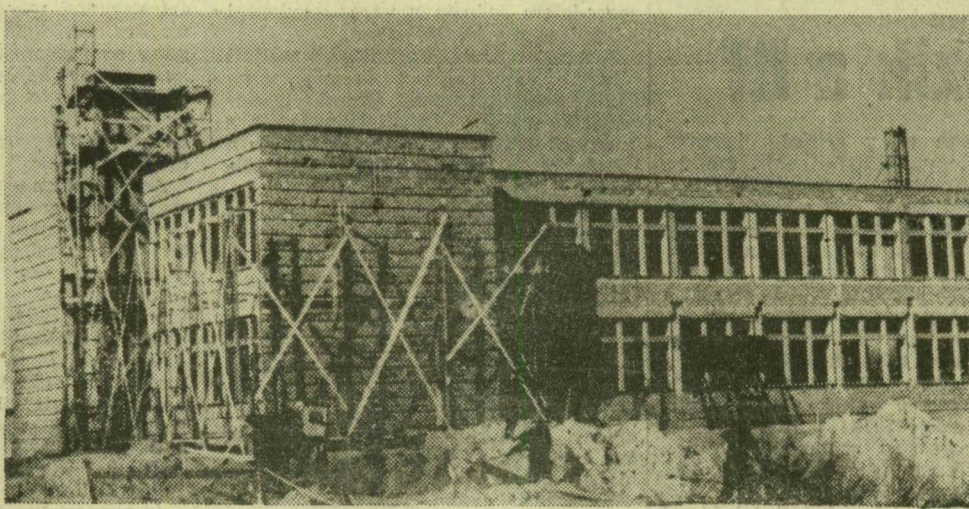
Kedvezően alakultak az általános iskolák tárgyi feltételei, hiszen a tervezett 103-mal szemben 131 tantermet alakítottak ki az ötéves tervidőszakra. Igaz, 95 külterületi és 49 belterületi tantermet megszüntettek, így jelenleg 1680 általános iskolai csoport közel másfél ezer tanteremben tanul. A képzést országos mércével is kedvező. Figyelembe kell azonban venni, hogy ideén 131 tanulócsoporthoz igen kis létszámú így ezeknél az iskoláknál gyengén tudják kihasználni a tantermeteket, ugyanakkor a városokban zsúfoltak azok, több helyen úttörőszobákat, navközti honos helyiségeket használnak tanteremnek. A 423 napközti honos csoportból mindössze 85-nek van önálló helyisége. Kevés a tornaterem, a megyében mindössze 43 (és 20 tornaszoba) áll a tanulók rendelkezésére. E tervidőszakban mintegy 60 millió forintot áldoztak szemléltető eszközökre, berendezésekre, felszerelésekre. A megye általános iskoláiban oktató 2865 pedagógus közül 76-an képesítés nélküliek, ám közülük 55-en levelező úton folytatták tanulmányaikat. Tizennygy éves korig a tanulók 87,1 százaléka, 16 éves korig 92—94 százaléka végzi el az általános iskola nyolc osztályát.

A megye 13 szakképző intézetében 7366 diák sajátítja el 95 szakma ismereteit. Szegeden a 600. sz. Ipari Szakképző középiskola bővült 14 tanteremmel, s folyamatban van kollégiumának, tornateremének, valamint az élelmiszeripari, a kereskedelmi és vendéglátóipari szakképzőkollégiumának építése. Az intézetek felszereltsége, ellátottsága általában jónak mondható, s a szakoktatói 93 százaléka megfelelő szak-képzettségű. Az országos átlagnak megfelelően azonban a megyei szakképző intézetek csak fele arányban tudják ellátni szakképzőkollégiumokkal az üzemeket. Ráadásul az arány lassan csökkenő tendenciát mutat, mivel a növekvő vállalati igényekkel szemben kevesebb diák kerül az iskolákba. A szakképzőkollégiumok döntő többsége szakmájában marad, de 30—40 százaléka más vállalathoz megy dolgozni.

Csongrád megye 21 szakközépiskolájának 211 osztályában 21 szakra 6655 diák jár. A megye 9 gimnáziuma (ahol 127 osztályban 3743 diák tanul) a legjobban felszerelt iskolák közé tartozik. Ugyanakkor három gimnáziumnak épületgondja van, s tényleg csak a legújabb, a Ságvári gyakorló gimnáziumnak nincs tornaterme. A tavalyi érettségizett gimnazisták 65 százaléka jelentkezett felsőoktatási intézménybe, s akik nem tanulnak tovább, szinte kivétel nélkül munkába álltak.

Elgondolkodtató adatok szólnak a felnőttoktatás helyzetéről. Csongrád megyében 1970-ben az aktív keresők 40 százaléka rendelkezett általános iskolai végzettséggel, s 12 százaléka érettségizett — mindkét adat az országos átlag alatt volt! A szakképzőkollégiumok 67,8 százaléka végezte el az általános iskolát, s mindössze 6,6 százaléka érettségizett. Ideén valamivel több, mint 2 ezer felnőtt jár általános iskolába, háromnegyedrészben munkás, s a befejezők több mint egytizede lemorzsolódik, illetve évkihagyással folytatja tanulmányait. A munkásművelődés fejlesztése érdekében szervezték meg a szakképzőkollégiumok hároméves közeiskoláit, Csongrád megyében négy szakközépiskolában nyolc osztályt indítottak az elmúlt tanévben.

Új iskola épül

Somogyi Károlyné felvétele

Rúzsának két régi iskolája van, egyik a falu egyik szélén, másik a falun kívül, és mindkettő kicsi. Új iskola építését kezdték meg ebben az évben, és a következő hónapban szeretnék is befejezni. A domaszéki kezdeményezéshez hasonlóan itt is segítik a szülők társadalmi munkában az építőket.